

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

2024

Матеріали
студентської наукової конференції
21 березня 2024 року, м. Умань

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВО-ТВОРЧИЙ ЦЕНТР ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ
І МАЙСТЕРНОСТІ
РАДА МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ ТА МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ
ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ
СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ У ПЕРЕЯСЛАВІ

МИСТЕЦЬКА ОСВІТА У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Матеріали
XI Всеукраїнської студентської наукової конференції
(21 березня 2024 р.)

Умань
«Візаві»
2024

УДК 37.013:7(06)

М65

Редакційна колегія:

Терешко І. Г., кандидат педагогічних наук, доцент, в. о. декана факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Подгорінова А. Ю., доктор філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, викладач кафедри хореографії та художньої культури, голова Ради молодих науковців та молодих дослідників факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Калабська В. С., кандидат педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету мистецтв з наукової роботи, доцент кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Бикова О. В., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри хореографії та художньої культури Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Музика О. Я., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Радзівіл Т. А., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри інструментального виконавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Семенчук В. В., заслужений працівник культури України, доцент, завідувач кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету мистецтв
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 8 від 28 березня 2024 р.)*

Мистецька освіта у контексті євроінтеграційних процесів : матеріали XI Всеукр. студ. наук. конф. (м. Умань, 21 березня 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини [та ін.] ; [редкол.: І. Г. Терешко (голов. ред.), А. Ю. Подгорінова, В. С. Калабська [та ін.]. – Умань : Візаві, 2024. – 206 с.

До збірника увійшли матеріали XI Всеукраїнської студентської наукової конференції «Мистецька освіта у контексті євроінтеграційних процесів», яка відбулася на базі факультету мистецтв Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 21 березня 2024 року.

УДК 37.013:7(06)

М65

ЗМІСТ

Белнакіта Уляна Килими в репрезентативних портретах України доби бароко.....	8
Боговаров Ілля Важливість розвитку дизайну ігрової індустрії в Україні.....	12
Бондар Марина Український декоративний розпис як вид декоративно-ужиткового мистецтва.....	16
Бондаренко Вікторія Твори Миколи Глуценка у колекції уманської картинної галереї.....	21
Вегреновський Ярослав Інтеграція музики і хореографії як засіб формування естетичного розвитку у дітей	25
Власов Олексій Кримськотатарська кераміка XIX–XX ст. в колекції Національного музею народної архітектури та побуту України.....	28
Гавриленко В'ячеслав Педагогічні умови активізації творчої діяльності школярів на уроках образотворчого мистецтва.....	33
Гаврилюк Марія Специфіка втілення філософських образів в сучасному танцювальному театрі.....	36
Грицай Антоніна Художньо-стилістичні особливості традиційної витинанки.....	46

Грозан Софія Розвиток творчої уяви майбутніх фахівців в галузі музичного мистецтва.....	51
Діброва Владислава Вплив української народної хореографії на естетичний розвиток підростаючого покоління.....	55
Дієз Ігор Значення формування мотивації до навчання гри на музичному інструменті в учнів мистецьких шкіл	58
Дорофєєва Лідія Застосування елементів танцювальної терапії під час підготовки майбутніх танцівників.....	65
Енюшіна Катерина Традиції та звичаї використання деревини різних порід дерева на теренах України.....	68
Єжелик Ангеліна Вплив співу на організм людини.....	73
Єфіменко Валерія Традиційний український костюм у контексті народного танцю: збереження культурної спадщини та виявлення національної ідентичності	76
Іванець Крістіна Виховання національно-патріотичних цінностей школярів як психолого-педагогічна проблема.....	78
Каракіда Костянтин Пейзажний живопис у змісті навчання образотворчого мистецтва учнів закладів загальної середньої освіти.....	83

4. Етнографія українців: навч. посібн. / за ред. проф. С. А. Макарчука; вид. 3-є, перероб. і доп. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 380 с.

5. Тищенко О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII-XVIII ст.): навч. посіб. для студ. вузів мистецтв та культури. Київ. Либідь, 1992. 189 с.

6. Трумко Д. Магічні способи впливу на майбутнє дитини. *Народна творчість та етнологія*. № 4. НАНУ ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2012. С. 127–130.

Ангеліна Єжелик,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Науковий керівник:
старший викладач кафедри музикознавства
та вокально-хорового мистецтва
Оксана Сухецька

ВПЛИВ СПІВУ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ

Відомо, що наша мова має вокальну природу. Дитина, яка щойно народилася, вже схильна до співу. Немовлята здатні відтворювати гучні звуки, протягувати їх і, таким чином, виражати власні емоції. У Стародавній Греції людина, яка не вмiла співати в хорі, вважалася неосвіченою. Давньогрецький філософ Платон стверджував: «Музика надає життя і веселощів усьому існуючому ...». Через спів людина самовиражається, позбувається скутості та набуває впевненості, знаходить свій шлях, а часом, і сенс існування. Регулярні заняття вокалом дають помітний позитивний результат. Незважаючи на велику кількість наукових досліджень, досі існує думка, що спів необхідний людям виключно для задоволення і не несе абсолютно ніякої практичної користі. Це – помилкова думка. Нижче ми аргументуємо позитивний вплив співу на організм людини.

Тренування дихання. Вокал – це, перш за все, мистецтво дихання. Професійні співаки, на відміну від переважної більшості людей, дихають діафрагмою. Діафрагмальне дихання використовується не лише для красивого звуковидобування, але і в різних оздоровчих техніках та єдиноборствах. З його допомогою збільшується об'єм легенів і загальна витривалість організму –

тканини насичуються киснем, підвищується імунітет, виліковуються простудні захворювання.

Оздоровлення. Коли людина співає, назвні направляється близько 20% звуку, а всередину – 80%. За допомогою таких звукових вібрацій виконується своєрідний масаж внутрішніх органів. У результаті, посилюється кровообіг, поліпшується робота кишківника та органів черевної порожнини, що, також, запобігає застою жовчі в печінці. Спів налаштовує тіло на правильні вібрації. Коли ми співаємо, в нашому мозку виробляються особливі хімічні речовини, що допомагають відчувати радість та спокій. При співі на певних голосних починають вібрувати гланди та залози, що допомагає очистити організм від шлаків. Покращення постачання крові до голови омолоджує організм, в цілому. Спів активно задіює весь організм: голосові м'язи, м'язи пресу, спини, обличчя, грудей. По завершенню інтенсивного заняття співом, може, навіть, з'явитися відчуття м'язової втоми, як після фізичного тренування.

Розвиток пам'яті. У процесі співу необхідно постійно запам'ятовувати та відтворювати різноманітні мелодії, інтонації, ритмічні малюнки – це дуже добре розвиває мислення, тренує довготривалу пам'ять, збільшує словниковий запас.

Розвиток мовлення. Регулярних занять вокалом потребують не тільки співаки, але і професійні «майстри слова» – спікери, ведучі, диктори, педагоги. Доведено, що спів покращує вимову, тренує дикцію, а також, допомагає прибрати багато дефектів мови, в тому числі – деякі форми логоневрозу (заїкання).

Вираження емоцій. Деякі наші почуття настільки сильні, що їх неможливо передати словами. Висловити ж невимовне можливо за допомогою вокалу. Пропускаючи крізь спів свою радість чи свій біль, людина самовиражається, знаходить емоційну свободу. Співаючи і проживаючи різні пісні, ми навчаємося керувати власними емоціями, не пригнічуючи їх і вчасно направляючи в потрібне русло.

Позбавлення скутості. На заняттях зі співу навчаються володіти своїм голосом, не боятися ним користуватися повною мірою. Особливо це важливо, якщо діяльність пов'язана з активним використанням голосового апарату. Поставлений голос дозволяє позбутися утисків, зняти зайве навантаження з голосових зв'язок. Крім того, займаючись вокалом, людина, зазвичай, має можливість виступати перед публікою, що неодмінно призведе до подолання страху публічних виступів та розвиватиме комунікативні навички.

Виховання. Щоб донести дитині життєво важливі істини, краще використовувати не лише слова, а й додавати до них музику. Для розвитку інтелекту вербального впливу може бути достатньо. Але, духовне виховання особистості потребує підключення тонших інструментів – наприклад, співу. З його допомогою можна легко познайомити дитину з поняттями добра і зла, прищепити йому/їй базові людські цінності.

Відомо, що спів з'явився раніше за мову. Наша потреба «звучати» прийшла до нас мало не від первісних предків, які через спів долучалися до колективних цінностей, входили в резонанс один з одним. Чом би й нам не наслідувати їхній приклад..? Адже той, хто вміє керувати власним голосом, рано чи пізно, зможе управляти і своїм життям [1].

Підсумовуючи, нижче ми наведемо перелік переваг заняття вокалом:

1. Спів – один з найкращих способів зняття стресу. Під час співу виробляються, так звані, гормони щастя – ендорфін, серотонін, дофамін та окситоцин – які покращують настрій та підвищують життєвий тонус на фізичному рівні.

2. Спів оздоровлює весь організм. Розвивається дихальна система, покращується робота серця та нормалізується тиск, підвищується імунітет.

3. Як і йога, спів допомагає «зосередитися» на собі. Спів лежить в основі медитаційних практик, адже він заспокоює тіло та розум.

4. Спів допомагає самовиражатись більш відкрито і розкриває харизму, адже співаючи людина поступово звикає бути в центрі уваги і демонструвати публіці свої емоції, переживання, транслювати свої досвід та унікальність.

5. Вокал покращує вимову, дикцію, артикуляцію, допомагає позбутися логоневрозу (заїкання).

6. Заняття співом покращують когнітивні здібності, завдяки поліпшенню нейронних зв'язків між лівою та правою півкулями мозку. Це позитивно впливає на пам'ять, здатність до навчання, дрібну моторику, словесно-логічне та вербальне мислення, а також підвищує загальну продуктивність роботи мозку.

7. Важливо пам'ятати, що викладач з вокалу має бути професіоналом, адже голос – тендітний інструмент, який легко пошкодити неправильними тренуваннями! І, звісно ж, завдяки співу ви навчитеся володіти вашим голосом, дізнаєтесь багато цікавого і

корисного про будову голосового апарату та гігієну голосу, а також зможете заспівати свої улюблені пісні [2].

Список використаних джерел:

1. Монтессорі центр. Кому і навіщо потрібні уроки вокалу.
URL: <https://montessori.ua/komu-i-navishcho-potribni-uroki-vokalu/>
2. Чому нам потрібен спів? URL:
<https://hromadske.radio/publications/chomu-nam-potriben-spiv>

Валерія Єфіменко,

Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

Науковий керівник:

викладач кафедри хореографії та художньої культури
Вікторія Маркіна

**ТРАДИЦІЙНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОСТЮМ У КОНТЕКСТІ
НАРОДНОГО ТАНЦЮ: ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ
СПАДЩИНИ ТА ВИЯВЛЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ**

Традиційний український костюм, тісно пов'язаний з українським танцем, він став не лише елементом естетики в руховому вираженні, але й важливим чинником збереження культурної спадщини та виявлення національної ідентичності. Ця теза розглядає взаємозв'язок традиційного українського костюму та народного танцю як важливі аспекти формування та втілення національної культурної самосвідомості. Він виконує роль живого історичного свідчення, що дозволяє сучасному поколінню зануритися у багатий світ української культури та традицій.

На перший погляд, одяг мав би нести в собі лише захисну функцію, яка зумовлена географічними та кліматичними особливостями. Але ще у давні роки, наші пращури вірили у оберегову або містичну функцію одягу. Це було пов'язано зі світоглядом ще первісних людей, вони наділяли одяг певними магічними властивостями, що мали б захищати від злих духів, пристріту і т.д. Протягом століть трактування оберегової функції одягу дещо змінилося або взагалі викоринило своє значення. Але на сьогоднішній день маємо один із найвідоміших елементів одягу, який